

Маршрутами «Крالیці»

Словаччина

(Продовження. Початок у №30)

Фольклорний ансамбль «Крالیця» Київського національного університету культури і мистецтв (КНУКіМ) двадцятий рік творчої діяльності відзначив багатьма концертами як в Україні, так і за кордоном. Особливо запам'яталися учасникам колективу поїздки до Словаччини, що відбулися у травні та липні цього року

Відвідати міста Пряшів і Кошице в травні ансамбль запросила Генеральний консул України у Словаччині Ольга Бенч. Разом із «Крالیцею» подорожував Український народний хор імені Станіслава Павличенка КНУКіМ (художній керівник і головний диригент – Олена Скопцова). Концерти відбувалися в рамках Днів української культури у Словаччині.

«Крالیця» виступила у музейно-етнографічному комплексі «Українське село» під Пряшевом. Відомо, що у Словаччині здавна живуть етнічні українці – русини, які дбайливо зберігають свою мову, матеріальну та духовну культуру. Артисти поспілкувалися із всесвітньо відомим ученим-етнологом, русином Миколою Мушиною, як почесні гості взяли участь у культурній програмі поетичного конкурсу, що проводився громадою русинів-українців Пряшівського краю. Вони також розповіли про традиційний український фольклор і заспівали кілька народних пісень у прямому ефірі ранкової передачі «Гість у студії» міської радіокомпанії Пряшева.

Найцікавішими та найвідповідальнішими для студентів-ансамблістів стали виступи перед чисельною публікою на центральних площах Пряшева й Кошице, на яких були присутні мери цих міст. Перед початком імпрези у Кошице, де в ті дні розпочинався чемпіонат світу з хокею, мер міста Ріхард Раші зауважив, що, хоча українська спортивна команда й не бере участі в цих змаганнях, першою культурною програмою форуму є саме українська. Він сам із задоволенням танцював українські народні танці під супровід троїстих музик «Крالیці».

Із захопленням сприймали спів «Крالیці» та Українського народного хору імені Станіслава Павличенка й на співоному майдані у Пряшеві, й на концерті для студентів і викладачів Пряшівського

інституту мистецтв, і на головній сцені концертної зали міста «Чорний орел», куди завітали керівники консульств усіх країн, що знаходяться у Пряшеві.

Надзвичайно зворушливим було прощання киян зі студентами Пряшівського інституту мистецтв, у гуртожитку якого мешкали наші артисти. Словацькі друзі розмахували українськими й словацькими прапорами з вікон, вигуквали «Слава Україні!», співали разом із хором та ансамблем словацьких і українських пісень.

Схвальні відгуки про виступи обох колективів розміщені сьогодні на сайті Генерального консульства України в Пряшеві. «Крالیця» і хор отримали подяки від пані Ольги Бенч і запрошення від мерів Кошице й Пряшева на гастролі у вересні цього року.

Перебування «Крالیці» у Словаччині в липні було також надзвичайно цікавим. Це був 57-й міжнародний фольклорний фестиваль Vyhodna-2011 у містах Ліптовському Мікулаші й Стрбі, на який колектив запросили як гостей – володарів Гран-прі Міжнародного конкурсу EBU «Світозар Страчина», що відбувався у столиці Словаччини Братиславі 2007 року. Фестиваль Vyhodna проводиться з 1953 року і є одним із найпрестижніших фольклорних форумів Європи. Учасники «Крالیці» згадують добрим словом організаторів цьогорічного свята, які намагалися створити зручні умови для колективу, починаючи від транспортного

Кошице. На центральній площі

Мер Кошице танцює з Аліною Князікевич під троїсті музики «Крالیці»

Кошице. Концерт українських артистів

традицією культові споруди часто використовуються як концертні зали. У церковній акустиці надзвичайно виразно звучать українські ліричні й сумні пісні про кохання, про нелегку жіночу долю. У міській церкві Ліптовського Мікулаша на виступі «Крالیці» був аншлаґ. Одна з координаторок проекту в розмові з керівником ансамблю Іваном Синельниковим наголошувала на тому, що, слухаючи українські народні пісні у виконанні «Крالیці», словацькі шанувальники музики, навіть не розуміючи тексту, серцем відчували українську душу й не могли стримати сліз.

Ще одним цікавим спостереженням поділилася словацька глядачка після виступу «Крالیці» на головній фестивальной сцені. На її думку, і на відкритому повітрі українська пісня звучить, як у церкві.

Наше розвинуте багатоголосся для європейського поціновувача народного мистецтва є унікальним явищем. У Словаччині, як і в багатьох інших європейських країнах, багатоголосний народний спів уже давно зник, а побутують прості одно- та двоголосні пісні. Додамо, що організатори фольклорного форуму влаштували для «Крالیці» ще й культурну програму. Це були надзвичайно цікаві екскурсійні поїздки у Високі Татри (1350 м над рівнем моря), на ярмарок народних майстрів Словаччини, що залишили незабутні враження, а також відвідини парку мінеральних купалень.

Ще одним красномовним результатом успішного виступу українського ансамблю стало запрошення на участь у фольклорному фестивалі в Угорщині наступного року. Тож подорожі «Крالیці» Словаччиною не завершаться!

забезпечення й закінчуючи репетиційним і концертним процесом, чого, на жаль, не скажеш про організаторів фольклорних форумів у нас в Україні.

Хоча погода у Словаччині була не кращою (температура повітря не піднімалася вище +7°), глядачів в амфітеатрі головного концертного майданчика фестивалю ніколи не бракувало. Відкриття фестивалю і гала-концерт, у якому окрім «Крالیці» та місцевих колективів брали участь фольклорні ансамблі з Угорщини, Польщі, Італії, відвідав Президент Словаччини Іван Гашпарович, вбраний у національний одяг. А міністр культури країни Данієл Крайцер був присутнім на усіх концертах.

Уже традиційним для «Крالیці» став спів у церквах: за європейською

Валентина СИНЕЛЬНИКОВА